

Vooruitkijker IVN Amersfoort - September 2024

Dit is de Vooruitkijker van september 2024. Deze keer weer een dikke uitvoering omdat er veel te melden is en er weer veel begint. Zoals je gewend bent, hebben we ze opgedeeld naar excursies, lezingen, cursussen, jeugd en overige. Voor activiteiten en verhalen die je graag onder de aandacht gebracht wil hebben, kun je deze versturen naar Paul Vriesekoop die de Vooruitkijker samenstelt (paulvriesekoop@gmail.com).

Veel leesplezier en we brengen graag de excursie voor de leden naar het Zwerfsteneneiland in Maarn op pagina 6 onder de aandacht. We zien je graag bij een of meer van de komende activiteiten.

Groene groet, Lenny, Henk en Paul.

U ontvangt deze Vooruitkijker omdat u lid of donateur bent van IVN Amersfoort.

Inhoudsopgave

Overzicht activiteiten	2
Excursies	3 - 7
Jeugd	7
Cursussen	7 - 10
Lezingen	10 - 12
Overig	12 - 24

Overzicht activiteiten

Datum	Activiteit	Tijd	Locatie	Pagina
Vooruitkijk september 2024				
1 september	Natuurwandeling	13.30 – 15.30	De Schammer	3 - 4
6 september	Workshop Meer leven in je tuin	14.30 – 16.30	Het Groene Huis	17
5 en 7 september	Minicursus Gallen		Het Groene Huis	9
7 september	Meewerkdag Voedselbos	10.00 – 15.00	Achterhoekerweg 21, 3826 NA Amersfoort	19 - 20
8 september	Fête de la Nature	13.00 – 17.00	Zon en Schild	12 - 14
14 september	Start Eemstruiners			7
15 september	Natuurexcursie	14.00 – 16.00	Kraailandhof 106, 3828 JM Hoogland	4 - 5
17 september	Natuurlezing Bodembioogie	20.00 – 22.00	Het Groene Huis	10
19 september	Informatieavond Natuurgidsenopleiding	19.30 Uur	Het Groene Huis	7 - 8
21 september	World Clean Up day			20 -21
21 september	Zwerfstenen Geo-excursie	11.30 – 15.00	Maarn	6 - 7
21 september	Excursie: Door de bomen het bos zien	14.00 – 16.00	De Groene Belevenis, Leusden	5 - 6
22 september	Film Onder het maaiveld Junior	12.30 – 16.10	Het Groene Huis	11 - 12
22 september	Excursie: Door de bomen het bos zien	14.00 – 16.00	De Groene Belevenis, Leusden	5 - 6
26 september	Informatieavond Natuurgidsenopleiding	19.30 uur	Het Groene Huis	7 - 8
28 september	IVN Ontmoetingsdag			21 - 23
Vooruitkijk verder 2024				
3 oktober	Informatieavond Natuurgidsenopleiding	19.30 uur	Het Groene Huis	7 - 8
6 oktober	Blote voetenwandeling	13.30 – 15.30	Stoutenburg	
10 en 12 oktober	Minicursus Paddenstoelen		Het Groene Huis	9 - 10
14 december	Meewerkdag Voedselbos	10.00 – 15.00	Achterhoekerweg 21, 3826 NA Amersfoort	19 -20

Informatie over IVN activiteiten kunt je ook vinden op de website van IVN Amersfoort <https://www.ivn.nl/amersfoort/>

EXCURSIES

Natuurwandeling in De Schammer

Van oudsher is de Schammer, gelegen tussen Amersfoort en Leusden, een gebied dat vaak (deels) onder water liep. Geen wonder, want een groot deel van de vijftig tot zestig beekjes en beken van de Gelderse Vallei voeren hun water af via het Valleikanaal en de Eem. Vanuit de visie 'Venster op de Vallei' werd De Schammer daarom ingericht als waterbergingsgebied.

Daarnaast heeft Utrechts Landschap van De Schammer een prachtig natuurgebied gemaakt, waar veel ruimte is voor allerlei planten en vogels. De gidsen van Utrechts Landschap nemen je graag mee door de afwisselende natuur van De Schammer.

Praktische informatie

Datum: zo. 1 september 2024 van 13:30 – 15:30 uur

Startpunt: de wandeling start bij de parkeerplaats van de Mixed Hockey Club Leusden, Schammersteeg 2 in Stoutenburg (Leusden)

Eigen vervoer: parkeren kan op het parkeerterrein van de Mixed Hockey Club Leusden, Schammersteeg 2 in Stoutenburg (Leusden)

Openbaar vervoer: bus 17, halte 't Vliet, vanaf hier 8 minuten lopen.

Kosten: Ticket €5, kind t/m 12 jaar €3, beschermer €3, Junior beschermer (t/m 12 jaar) €2

Reserveren: vooraf reserveren verplicht. Als je tickets reserveert, dan ga je akkoord met onze [activiteitsvoorwaarden](https://amersfoort.weticket.com/natuurwandeling-schammer/). <https://amersfoort.weticket.com/natuurwandeling-schammer/>

Duur: de wandeling duurt ongeveer twee uur.

Toegankelijkheid: niet geschikt voor bezoekers in een rolstoel.

Toilet niet aanwezig. Honden zijn verboden.

Natuur in de wijk Bieshaar

Op zondag 15 september 2024 verzorgt IVN (Instituut Voor Natuureducatie) een natuurexcursie in Hoogland in de woonwijk Bieshaar. Woonwijk Bieshaar ligt in de driehoek Bunschoterstraat - Pastoor Pieckweg – Zevenhuizenstraat en werd in de jaren vijftig aangelegd op voormalig agrarisch gebied.

Wij kunnen op verschillende manieren kijken naar deze woonwijk en dat is wat wij gaan doen. Niet alleen de woningen met hun tuinen, maar ook naar de ontstaansgeschiedenis van deze wijk: van boerenland naar moderne woonwijk.

Zo is ook de inpassing van sloten, de aanleg van vijvers en de groenstructuur bijzonder interessant. Bij het bewaren van bestaande en het aanleggen van nieuwe groenvoorzieningen is uitdrukkelijk rekening gehouden met de biodiversiteit. Hierdoor kon een combinatie ontstaan van “wilde” natuur in deze door de mens ingerichte omgeving. U zult zelfs sequoia's tegenkomen, en nog meer bijzondere natuurwaarden waar vaak ongemerkt aan voorbijgelopen wordt.

De wandeling is niet alleen bedoeld voor de bewoners van deze wijk, maar ook voor alle andere geïnteresseerden die al dan niet hun “roots” in Hoogland hebben. We zijn benieuwd naar de verhalen over het Hoogland van vroeger. Het zal u verrassen wat u in deze twee uurtjes te weten zult komen!

Datum: 15 september 2024 14.00 tot 16.00 uur

Locatie: startpunt: PP Winkelcentrum Kraailandhof, bij Albert Heijn

Adres: Kraailandhof 106, 3828 JM Hoogland

Kosten: gratis

Aanmelden: niet nodig

Door de bomen het bos zien

Wandel mee in het kleurrijke herfstbos van Hardeveld en ervaar de geuren en kleuren van het seizoen. Tijdens deze excursie staan de bomen van het bos in de schijnwerpers. Want in hoeverre vallen die bijzondere individuele bomen op in een bos en welke verhalen vertellen zij?

Hoe een bos eruit ziet, wordt bepaald door de samenstelling van de bodem en de waterstand. Maar ook de wijze waarop mensen jarenlang gebruik hebben gemaakt van een bos, bepaalt hoe het er vandaag de dag uit ziet. De wandeling gaat langs de oeroude lindes en eiken, de bijzondere rabattenbossen, kwelbosjes, het oude productiebos en houtwallen. De wandeling eindigt bij Hoeve Groot Zandbrink waar de Malle Jan wordt

bekeken; een werktuig waarmee bomen vroeger het bos uit werden gehaald. De route volgt voor een deel het klompenpad en is ongeveer 5 kilometer lang.

Hardeveld ligt aan de Moorsterweg en is in het beheer van Stichting De Boom. Het beheer is erop gericht om de diversiteit in het bos te behouden en te verstevigen waardoor de verhalen van het bos ook in de toekomst vertelt kunnen worden. Wandel mee en open je ogen!

De excursie is geschikt voor volwassenen.

Datum: 21 september 2024 10.00 -12.00

Locatie: De Groene Belevenis Leusden

Adres: Hardeveld Moorsterweg, Leusden.

Kosten: Gratis

Aanmelden: verplicht via <https://www.degroenebelevenis.nl/groene-agenda/excursie-door-de-bomen-het-bos-zien-2/>

Of

Datum: 22 september 2024 14:00- 16:00

Locatie: De Groene Belevenis Leusden

Kosten: Gratis

Aanmelden: verplicht via <https://www.degroenebelevenis.nl/groene-agenda/excursie-door-de-bomen-het-bos-zien-2/>

Geo-natuurexcursie PLUS !

Voor de leden van IVN Amersfoort e.o. organiseren we een speciale excursie naar het Zwerfsteneneiland Maarn.

Het programma is als volgt:

11.30 uur: ontvangst koffie/thee en appeltaart, bij mooi weer buiten/bij slecht weer binnen.

11.45 uur: wandeling naar het Zwerfsteneneiland Maarn

12.00 uur: rondleiding Zwerfsteneneiland Maarn

13.00 uur: wandeling aan de hand van een routebeschrijving met allerlei leuke wetenswaardigheden die je onderweg tegen komt in het mooie gebied van Stameren.

14.00 uur: lunchbuffet, lekker soepje, diverse luxe broodjes en hapjes, diverse sappen / koffie-thee.

15.00 uur: einde programma

Ontvangst buiten aan lange tafels, lunchbuffet in gezellig huiselijke sfeer en bij mooi weer op toplocatie in het bos. Trek lekkere wandelkleding en -schoenen aan en geniet in een rustig tempo van al het moois.

Ontvangst en parkeren: HEIDEHEUVEL, Stameren 10, 3951 LD te Maarn

Wanneer: zaterdag 21 september 2024

Opgave verplicht, maximaal 25 deelnemers. Opgeven via: info@ivnamersfoort.nl

Jeugd

De Eemstruiners, de IVN Jeugd Natuurclub voor kinderen van 7-12 jaar, gaan in september weer beginnen met weer een mooi programma voor het komend seizoen. Onlangs hebben we met elkaar de data en de plannen voor de komende bijeenkomsten vast gelegd en op 14 september gaan we van start.

Het is nog altijd mogelijk om je aan te melden voor de Eemstruiners; kijk voor meer info hierover op de website of neem direct contact met ons op via de mail:

IVNjeugdammersfoort@gmail.com.

Weet je nog iemand? geef het dan door!

LEUK ALS JE ER WEER BIJ BENT!

Groetjes van Tamara, Mitchell, Matthijs, Manon, Henriëtte, Christel Caroline en Brigjet

Cursussen

Natuurgidsenopleiding informatie avond

Geniet jij van de natuur en wil je anderen daarin laten delen? Wil je meer leren over de natuur en dit ook overdragen aan anderen? Misschien is de Natuurgidsenopleiding dan wat voor jou.

Vanaf donderdag 12 december 2024 organiseert IVN Amersfoort weer deze opleiding. Gedurende anderhalf jaar in ongeveer 50 bijeenkomsten komen allerlei natuur onderwerpen langs.

Op de donderdagavonden elke 14 dagen en ten minste één keer per maand op

zaterdagmorgen. De lessen zijn binnen én buiten. Ook leer je door zelfstudie en ga je in groepjes op onderzoek uit. Samenwerken is een essentieel onderdeel. De opleiding is een gezonde mix van denken en doen. De opleiding is intensief en vraagt 6 - 12 uur zelfstudie in de week. De kosten voor de opleiding zullen € 325,- bedragen.

Het is verplicht één van de informatieavonden bij te wonen. Die zijn op 19 en 26 september en 3 oktober 2024 in het Groene Huis (Schothorsterlaan 21, 3822NA Amersfoort).

Daarvoor kun je je opgeven bij cursussen@ivnamersfoort.nl onder vermelding van je naam, voorkeursdatum en woonplaats.

Na de avond ontvang je een inschrijfformulier. Eind oktober ontvang je bericht of je bent toegelaten tot de opleiding.

Bij over intekening krijgen mensen uit het werkgebied van IVN Amersfoort (ca 20 km) voorrang. Zie ook de website van IVN Landelijk:

<https://www.ivn.nl/natuuracademie/natuurgidsenopleiding>

Datum: 26 september 2024 19.30

Locatie: Het Groene Huis

Aanmelden: verplicht via cursussen@ivnamersfoort.nl

Meer informatie:

<https://www.ivn.nl/afdeling/amersfoort/natuuractiviteiten/aanmelden-informatieavond-natuurgidsenopleiding/>

Natuuracademie - Minicursus Gallen

Vrijwel iedere plant krijgt vroeg of laat te maken met gallen. Het kenmerk van galvormers is dat ze de groei van hun gastheer in de war sturen, zodat de plant vreemde knobbeltjes, knikkers, heksenbezems of andere woekeringen gaat maken. In zulke vergroeiingen bivakkeren vaak wespenlarven of muggenlarven, maar er zijn ook bladluizen, rupsen, mijten en schimmels die gallen veroorzaken.

Het is in veel gevallen niet zo moeilijk om de identiteit van de 'boosdoener' vast te stellen. Want aan de vorm van de gal kun je zien wie erin woont. Het is doorgaans gemakkelijker om de gallen uit elkaar te houden dan de galveroorzakers. De minicursus behandelt enkele tientallen gallen op bomen omdat die in het najaar gemakkelijk zijn te vinden. Maar uiteraard gaan we tijdens de excursie ook op zoek naar galvormers op kruiden.

Docent: Kees de Heer (auteur van het boekje 'Gallen in beeld')

Tijdstip: donderdagavond 5 september binnen van 19.30 tot 21.30 uur en zaterdag 7 september buiten van 10.00 tot 12.00 uur.

Locatie: binnen in Het Groene Huis, Schothorsterlaan 21 Amersfoort.
Buiten waarschijnlijk rond het gebouw van Het Groene Huis.

Kosten: € 10,-. Leden van KNNV- en IVN-afdeling Amersfoort € 5,-.

Gepast contant betalen bij binnenkomst. U kunt niet pinnen.

Aanmelden: Verplicht via CNME@amersfoort.nl

Maximaal: 24 deelnemers.

De Natuuracademie is een samenwerking van CNME Amersfoort en de regionale afdelingen van IVN en KNNV Amersfoort en omstreken.

Natuuracademie - Minicursus Paddenstoelen leren herkennen

Op donderdagavond 10 oktober en zaterdag 12 oktober 2024 organiseert de Natuuracademie een minicursus Paddenstoelen leren herkennen.

De minicursus is bedoeld om kennis te maken met deze bijzondere levensvorm. Op de cursusavond zal worden uitgelegd wat paddenstoelen zijn, welke plaats ze innemen in onze levende natuur, waar ze van leven en hoe ze zich voortplanten. Vervolgens zal dieper worden ingegaan op de kenmerken waaraan je paddenstoelen in het veld kunt herkennen. Vele mooie foto's van verschillende soorten zullen hierbij de revue passeren.

Tijdens de excursie op zaterdag zal het accent vooral liggen op het zoeken en bekijken van paddenstoelen in het veld. Dan kan je het geleerde in praktijk brengen. Natuurlijk plukken we ze niet! Je mag ze wel fotograferen om thuis nog eens goed te bekijken!

Docenten: Ank Latte, Leendert Smit, Ruud van Veenschoten

Data: de theorie is op donderdagavond 10 oktober van 19.30 tot 21.30 uur bij het CNME Amersfoort in Het Groene Huis, Schothorsterlaan 21 Amersfoort. De excursie is op zaterdag, waarschijnlijk van 10.00 tot 12.00 uur. De plaats van de excursie wordt op de donderdagavond bekend gemaakt.

Kosten: € 10,-. Leden van KNNV- en IVN-afdeling Amersfoort € 5,-. Gepast contant betalen bij binnenkomst. U kunt niet pinnen.

Aanmelden: verplicht via CNME@amersfoort.nl

Maximaal 24 deelnemers

De Natuuracademie is een samenwerking van CNME Amersfoort en de regionale afdelingen van KNNV en IVN in Amersfoort en omgeving.

Lezingen

Natuurlezing Bodembioologie

Dit najaar wordt in Nederland eind september/begin oktober met de [Bodemdierdagen 2024](#) aandacht gegeven aan de natuur in de bodem. Wat leeft daar allemaal en wat is het belang daarvan voor een gezonde natuur? In dat kader organiseert de Werkgroep Natuurlezingen Amersfoort twee activiteiten. Gerard Korthals van de Wageningen Universiteit houdt op dinsdagavond 17 september een natuurlezing, met als titel 'Bodembioologie beter in beeld'. De lezing wordt zoals gewoonlijk gehouden in Het Groene Huis en begint om 20.00 uur.

Onder het Maaiveld junior

Daarnaast is op zondagmiddag 22 september de film 'Onder het maaiveld junior' te zien. *Onder het Maaiveld* is een groot succes geweest in de filmtheaters. Om jonge film-natuurfans en gezinnen een magisch ondergronds avontuur te laten beleven is er de junior versie van de film. De tekst van de vertelster, Meike Schaapveld, is geschreven door de bekende natuurkinderboekenauteur Geert-Jan Roebers.

"Op kindertekeningen is de bodem een streep onder onze voeten, daaronder zie je niks, terwijl in de lucht altijd wel een zonnetje of een ster wordt getekend", vertelt Jeffrey de Graaff, coproducent van de bioscoopfilm *Onder het Maaiveld*. "De bodem is zó dichtbij en toch weten we meer van het heelal. Met onze nieuwe film *Onder het Maaiveld Junior* willen we het ongeziene zichtbaar maken."

Wist je dat er in een handje grond meer bodemdiertjes leven dan dat er mensen op de aarde wonen? Meer dan acht miljard dus! Het bodemleven speelt een ontzettend belangrijke rol in alles wat groeit en bloeit op onze aarde. En het bijzondere is dat juist die kleine beestjes de bodem gezond houden. Alle bodemdiertjes zijn onmisbaar in de natuur, ze houden de bodem gezond. In de wereld boven de grond leven planten, insecten, zoogdieren en vogels, maar vooral ook veel mensen. Maar er is ook een wereld onder ons, direct onder onze voeten. Een spannende ondergrondse wereld van mollen, larven, wormen, schimmels, bacteriën, pissebedden, spinnen, duizendpoten en veel meer. De

meeste bodemdieren zijn klein, maar doen grootse dingen voor de natuur. In *Onder het Maaiveld Junior* ontdekt een groep kinderen stap voor stap de spectaculaire wereld onder onze voeten en laat de ongeziene en daardoor onbekende ondergrondse wereld in volle glorie zien.

Juist kinderen zijn op school of thuis bezig met het ontdekken van hun leefwereld. Ze lezen of horen ook de alarmerende berichten over klimaatverandering en verlies van biodiversiteit. Complexe verhalen die lastig te plaatsen zijn. Met *Onder het Maaiveld Junior* wordt een verbinding met de leefwereld van kinderen gemaakt en in woord en beeld een bijzonder verhaal verteld dat zich direct onder hun voeten afspeelt. Na het zien van de film kunnen kinderen zelf aan de slag in hun eigen tuin, balkon of op het schoolplein.

De film wordt twee keer vertoond en tussendoor zijn er activiteiten voor kinderen. Ook deze activiteit is in Het Groene Huis.

Programma:

- 12:30 inloop
- 13:00 – 14:10 1^e voorstelling *Onder het Maaiveld Junior*
- 14:00 – 16:00 kinderactiviteiten (doorlopend)
- 15:00 – 16:10 2^e voorstelling *Onder het Maaiveld Junior*

OVERIG

Kom naar het Fête de la Nature!

Ruisende bomen, vogelzang, uitnodigende parken en begroeide muren: groen doet goed! Groen draagt bij aan een betere gezondheid – mentaal en fysiek. Dat geldt voor

jong en oud, voor gezonde en voor zieke mensen.

Vanuit deze gedachte organiseert de werkgroep Groene GGZ (Geestelijke Gezondheidszorg) van het IVN Amersfoort (natuureducatie) samen met GGZ Centraal het Fête de la Nature. Dit heeft plaats op zondagmiddag 8 september op het terrein van zorginstelling Zon & Schild.

Fête de la Nature

Er worden lezingen gegeven over de veranderde visie op geestelijke gezondheidszorg (zie verderop) en over de gevolgen voor de herinrichting van het terrein. Voorts is er een natuurexcursie.

Er is een groene markt met informatie van het IVN over o.a. duurzaamheid. Het Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht, de Imkervereniging Eemland en Het Utrechts Landschap zijn ook vertegenwoordigd. De plaatselijke GGZ-band geeft muzikale sjeu aan het hele festijn. Voor de jeugd heeft IVN verschillende natuuractiviteiten. De toegang is gratis. Iedereen kan komen genieten van het festival, van de groene omgeving van Zon & Schild en zich laten informeren over de veranderingen die op stapel staan.

De Groene GGZ

De werkgroep beoogt de natuur te integreren ter bevordering van de gezondheid van mensen met psychische problemen.

Denk aan het benutten van de groene omgeving en behandelingen buiten.

Het werkgebied van de werkgroep Groene GGZ is het terrein van zorginstelling Zon & Schild, midden in de bosrijke omgeving van de Utrechtse Heuvelrug.

Lezingen en excursie

Tom Bullens, stedenbouwkundige, tuin- en landschapsarchitect bij Vollmer & Partners, is betrokken bij de herontwikkeling van het terrein van zorginstelling Zon & Schild. Hij licht zijn plannen toe.

Frank Talsma, landschapsarchitect bij H+N+S Landschapsarchitecten, was betrokken bij het opstellen van het Ruimtelijk ontwikkelkader Zon & Schild^{*)}. De lezing van Frank spitst zich toe op de mogelijkheden de natuurwaarden op het terrein van Zon & Schild te verbeteren, zoals natuurinclusief bouwen. Onder natuurinclusief bouwen verstaan we voorzieningen voor vleermuizen, vogels, insecten en andere fauna in gevels, het toepassen van faunavriendelijke verlichting in de openbare ruimte, het toepassen van inheemse en gebiedseigen beplanting en verticale tuinen of groene gevels.

Na afloop van de eerste lezing is er een excursie door gidsen van de werkgroep Groene GGZ. Zij laten zien wat Tom Bullens in zijn lezing verteld heeft over de herontwikkeling van het terrein en wijzen op de natuurwaarden.

^{*)} Een ruimtelijk ontwikkelkader beschrijft de ruimtelijke randvoorwaarden die zorgen voor een samenhangende gebiedsontwikkeling.

Programma

13.00 uur: opening door Marjolein Boshuisen, directeur behandelzaken regio Eemland, GGZ Centraal

13.15 uur: lezing door Tom Bullens over de herontwikkeling van het zorgpark Zon &

Schild

14.30 uur: excursie over het terrein met aandacht voor de natuurwaarden en de herontwikkelplannen

door Werkgroep Groene GGZ

15.45 uur: lezing door Frank Talsma, over natuurinclusief bouwen

Rond de Kapel is er een groene markt en zijn er jeugdactiviteiten. De plaatselijke GGZ-band verzorgt de muziek.

Feest in het hele land

Ook in de rest van het land wordt de natuur gevierd in het hele weekeinde van 6, 7 & 8 september. Fête de la Nature is een landelijk grassroots natuurfestival dat ieder jaar plaats heeft in september. Iedereen kan iets organiseren, we doen het samen. IVN Natuureducatie ondersteunt plaatselijke organisatoren om het festival mogelijk te maken. Ontdek nog meer Fête de la Nature-activiteiten op www.fetedelanature.nl.

Wanneer: zondag 8 september 2024 van 13:00 tot 17:00 uur

Waar: in en rond de Kapel Zon & Schild, Utrechtseweg 266, Amersfoort

Toegang: gratis

ggz CENTraal ivn natuur educatie

Viveke en Peter, het echtpaar dat het kade schonen organiseerde

Hun IVN carrière begon in 2009. Zij ging de Natuurgidsencursus volgen en hij begon in het veld bij de werkgroep knotten. Het zal 2010 geweest zijn dat ze voor het eerst meedingen om de elzen van de kademuren te verwijderen. Dat bleek zo'n gezellige boel dat de toenmalige coördinator te kennen gaf te stoppen en Viveke en Peter dit als duo baan op zich hebben genomen. Een belangrijke werkgroep. Een soort poule die één keer per jaar opgeroepen wordt om samen op een mooie zomeravond met de Waterlijn door de grachten te varen en de kademuren te ontdoen van ontluikende elzen. Deze houtachtigen moeten van de kade verwijderd worden, voordat de wortels de kans krijgen via een scheur in het metselwerk zich blijvend te vestigen. Door de groei zou er grote schade aan het metselwerk kunnen ontstaan met alle kosten van reparatie van dien.

Hun werk lijkt simpel, maar het is zaak alle essentiële elementen op de juiste tijd op de juiste plaats te krijgen. De boten met bijbehorende schippers. In elke boot voldoende

handschoenen, tangen, zakken en koffie en thee. En instemming van de betreffende gemeente ambtenaren. Er bestaat daar nog wel eens verschil van inzicht. Kijk je met de bril van de ecooloog, de infrabeheerder of de monumentenzorger? En tot slot zorgden ze ervoor dat de IVN vrijwilligers na afloop gelaafd werden.

Het is inmiddels al dertien jaar dat zij elke keer weer dit kunststukje goed volbracht hebben. Zij organiseerden een werkgroep die nergens vermeld staat en bijna onzichtbaar is voor de meeste leden. Zij hebben hun kinderen met het elzentrekvirus besmet. En het is een werkgroep die altijd een financieel positief resultaat opleverde. Viveke en Peter stoppen ermee en zoeken opvolgers. Heeft iemand interesse om het stokje over te nemen, neem contact op met de secretaris van IVN Amersfoort: info@ivnamersfoort.nl

Viveke en Peter, namens het bestuur, dank voor jullie inzet!

Zelfde groep, nieuwe naam: van werkgroep duurzaamheid naar Werkgroep Permacultuur

In overleg met het bestuur hebben we besloten voor deze naamsverandering: omdat we ons daar volledig mee bezig houden en omdat voor het onderwerp 'duurzaamheid' onvoldoende belangstelling is om daarvoor extra mensen in de werkgroep te krijgen.

Overigens heeft permacultuur alles te maken met duurzaamheid, want de drie ethische principes die ten grondslag liggen aan de permacultuur zijn:

- Zorg voor de mens
- Zorg voor de aarde
- Deel je overvloed

En ook in het werken met vooral vaste, eetbare planten (bomen, struiken, groentes, kruiden) bevorderen we een toename van de biodiversiteit en bouwen we aan een robuust, ecosysteem. Afgelopen maanden ook hard aan gewerkt door ongewenste grassen te verwijderen, sommige planten te verplaatsen en het verbeteren van de compostomzet en zo het systeem te versterken. Elke vrijdag houden we als eerste een observatieronde door de tuin: wat valt op? Welke signalen zien we m.b.t. de gezondheid van het systeem? In welke fasen bevinden de planten zich? Dit leidt meestal direct tot acties in het werkoverleg.

Verder werken we ook wekelijks aan onze eigen educatie. Thema's daarbij zijn: wat is de ecologische/samenhang tussen de planten? Systematisch bekijken. Het verder verrijken van het kruiden assortiment; wat gaat er slecht en waarom?

Inventariseren van wilde planten en wilde medicinale planten. Wat is, behalve het gebruikelijke, oogstbaar? Zoals zaden van de daslook en brandnetel of de zaadbolletjes van de Oost-Indische kers.

Plantengildes vooral op basis van de functies van planten (penwortels als mineralenpomp, stikstofvangers etc.). Welke indicatorplanten herkennen we ? We zullen binnenkort de teksten op de website veranderen en af en toe publiceren in de Vooruitkijker en/of Natuurkijker.

Heb je interesse om mee te doen? Contactpersoon is Ruud Corduwener:
r.corduwener@gmail.com

Workshop Meer leven in je tuin

Tegel eruit - en wat komt daarna?

Tijdens de gratis workshop 'Meer leven in je tuin' geven tuinontwerpers H  l  ne Oudshoorn en Eveline Beukema je informatie en praktische tips over het ontwerpen en onderhouden van een natuurvriendelijke tuin. Daarna kun je zelf aan de slag met het uitwerken van ideeën voor je eigen tuin. H  l  ne en Eveline bieden hulp en geven feedback.

De workshop wordt gegeven bij Het Groene Huis in Amersfoort,

als activiteit in het kader van het NK Tegelwippen. Je kunt deelnemen op 1 van de 3 verschillende data. Tijdens de workshop wordt ingegaan op hoe je je tuin klimaatbestendiger   n diervriendelijker kunt maken.

Diervriendelijker

Variatie in beplanting maakt je tuin niet alleen aantrekkelijker voor allerlei dieren, maar ook beter bestand tegen ziekten en plagen. Met eenvoudige maatregelen zoals de aanleg van een wadi, stapelmuurtje stenen of stromend water en vooral veel groen, maak je je tuin biodiverser   n mooier. Tijdens de workshop leer je hier meer over en ontdek je welke maatregelen geschikt zijn voor je eigen tuin.

Klimaatbestendiger

Regenwater opvangen in je tuin helpt bij het klimaatbestendiger maken van je tuin en de omgeving. Je planten doen het beter op regenwater dan op kraanwater en het is nog goedkoper ook. Daarnaast help je mee om wateroverlast tijdens heftige buien te verminderen, doordat het riool minder wordt belast. Tijdens deze workshop leer je hoe je regenwater beter kunt opvangen en vasthouden. Bijvoorbeeld met een wadi, of een ondergrondse grindkoffer. De workshopleiders kijken samen met jou naar wat er past in jouw tuin.

Data: 6 september 2024 van 14:30 - 16:30 uur

Locatie: Het Groene Huis

Adres: Schothorsterlaan 21, Amersfoort

Kosten: gratis en **aanmelden** via:

https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSdSteyOuluNJeYsDts9_vopjz8MMpKE7MrFZtZZXYsgldqffg/viewform

Bosonderhoud in Nimmerdor start 24 augustus 2024

Heb je zin om lekker actief in het bos Nimmerdor werkzaam te zijn? Vanaf zaterdag 24 augustus 2024 gaan we weer om de 2 weken aan de slag.

Werkzaamheden:

- Amerikaanse eik in toom houden
- in open vlakken kleine, inheemse bomen vrijzetten
- rillen bouwen en onderhouden
- paden vrij houden of juist dicht maken
- bomen & struiken planten

Voor elk wat wils: je mag zagen, knippen, snoeien, rillen bouwen. Je hoeft geen specifieke kennis te hebben want je werkt altijd in een team met andere vrijwilligers. Je

krijgt in ieder geval een paar leren tuinhandschoenen, die een hoge 'prikvastheid' hebben.

Het gaat ook om de gezelligheid en de koffie met koek scoort altijd goed.

We werken van 9:30 - 12:30. Mocht je eerder weg moeten, dan is dat geen probleem.

Locatie: Bos Nimmerdor

Kosten: gratis

Doelgroep: iedereen (alle leeftijden)

Leeftijd: vanaf 12 jaar

Omschrijving doelgroep: Iedereen die van bos Nimmerdor houdt en betrokken wil zijn bij het beheer en onderhoud daarvan.

Start/einde: start op za 24 augustus 2024. Eindigt za 22 maart 2025. Tweewekelijks: op zaterdag, 9:30 - 12:30 uur

Meewerkdagen Voedselbos de Laak

Ook dit jaar willen we weer mee helpen in het Voedselbos aan de Laak. Dit Voedselbos is zo'n 2 jaar geleden aangelegd en wordt door een groep vrijwilligers, waaronder ook leden van IVN, verder ontwikkeld. Maar soms kunnen zij wat extra hulp gebruiken en dan is het leuk als wij als leden van IVN daar een handje bij helpen. Lekker in het groen bezig en vooruitgang zien. Beginnen met een gezellig kopje koffie en tussen de middag wordt er voor een lunch gezorgd. Iedereen kan gaan wanneer hij/zij dat wil. Het is steeds op zaterdag. Dit jaar gaan we dat doen op **7 september** en 14 december.

Zorg dat je goed schoeisel aan hebt, en neem ook werkhandschoenen, een snoeischaar en een spade (bij voorkeur) of schop mee. Om te weten hoeveel mensen er mee gaan doen voor de lunch, graag aanmelden bij paulvriesekoop@gmail.com. We hopen op een goede opkomst.

Wanneer: 7 september

Waar: Achterhoekerweg 21, 3826 NA Amersfoort

Hoe laat: 10.00 uur

Save the date zaterdag 21 september 2024 World Cleanup Day

Zaterdag 21 september is het weer World Cleanup Day, de grootste wereldwijde opruimactie van het jaar! Samen met 190 andere landen steken we de handen uit de mouwen. In Amersfoort gaan tijdens World Cleanup Day wederom honderden vrijwilligers aan de slag om Amersfoort zwerfafvalvrij te maken en zo bewustwording creëren rondom het thema zwerfafval.

Gewapend met afvalgrijper en vuilniszak gaan we de strijd weer aan met rondslingerend zwerfafval. Winkelcentra, parken, grachten en woonwijken worden vanuit verschillende locaties aangepakt. Wij zorgen als organisatie ervoor dat er net als voorgaande jaren een mooie verdeling van Cleanups door de stad ontstaat, creëren informatie- en afhaalpunten materialen, zorgen voor het ophalen van de het geraapte zwerfafval op verschillende plaatsen in de stad, delen leuke Zwerfafvalafval bingo kaarten uit en nog veel meer....

Nieuw dit jaar is de organisatie van de "Verkiezing Schoonste Straat van Amersfoort" een initiatief van gemeente Amersfoort, hierover later meer.

Doen jullie weer mee?

Sluit je aan bij een bestaande Cleanup of start je eigen Cleanup Team. Verenigingen, organisaties en bedrijven die graag tijdens deze dag de handen uit de mouwen steken en zo een bijdrage willen leveren aan een schone stad, zijn van harte welkom! We (= Amersfoort Schoon) brengen de activiteit graag onder de aandacht via onze socials en op de website met daarbij vermelding van het logo. Check AmersfoortSchoon.nl/Worldcleanupday voor de deelnemers van vorig jaar. We horen graag hoe we jullie hierbij kunnen helpen en waar de Cleanup gaat plaatsvinden.

Ophalen en retour materialen

Voor bedrijven, verenigingen en organisaties organiseren wij net als vorig jaar een haal- en retouravond benodigde materialen bij het CNME Het Groene Huis. Als je Cleanup bij ons wordt aangemeld zorgen wij dat benodigde materialen voor je gereserveerd zijn en houden we je op de hoogte voor de data en tijden (*tijdig aanmelden is noodzakelijk i.v.m. beperkte hoeveelheid materialen*).

Vrijwilligers zijn welkom

Er is van alles te doen deze dag, vindt je het leuk om de organisatie te helpen en onderdeel te worden van het bevolgen organisatieteam op deze dag bij één van de uitgiftepunten – infostands dan komen we graag met je in contact.

Plaats je Cleanup op de kaart van AmersfoortSchoon

Doe je mee met World Cleanup Day? Meld dan je cleanup aan op AmersfoortSchoon.nl/Worldcleanupday Zo krijgen we een goed beeld van alle acties in de stad.

Meld je aan voor de IVN Utrecht-ontmoetingsdag op 28 september

Klaar voor een geweldige dag vol natuuravonturen? Mis de IVN Ontmoetingsdag op 28 september 2024 in het prachtige Beauforthuis in Austerlitz niet. Alle IVN-ers die zich inzetten voor de natuur in de provincie Utrecht zijn van harte welkom. En het leuke is: De workshops in de middag worden gegeven door onze eigen mensen. Voor IVN-ers, door IVN-ers!

Het ochtendprogramma staat in het teken van samenwerking met gemeenten en de provincie Utrecht rondom stedelijke vergroening. Dit jaar hebben we inspirerende sprekers in plaats van tafels. In principe is de ochtend bedoeld voor bestuursleden, maar ook andere leden zijn van harte welkom.

De middag staat helemaal in het teken van buiten zijn, ontmoeten en geïnspireerd raken. Doe mee aan twee rondes met workshops, van bodemdieren en yoga, tot determinatie en boombiologie. Raak betoverd door de magische wereld van de natuur, samen met gelijkgestemde IVN-ers.

We sluiten de dag af met een gezellige borrel met hapjes en drankjes. Zien we je dan?

Het programma

- **09.30** Ontvangst
- **10.00** Welkom
- **10.30** Spreker 1: Cecil Konijnendijk
- **11.15** Spreker 2 en 3: David van der Veen en Myrthe Mijnders
- **12.00** Lunch
- **13.00** Inloop voor deelnemers aan het middagprogramma
- **13.30** Workshops ronde 1
- **15.00** Workshops ronde 2
- **16.00** Borrel
- **17.00** Einde

Voor meer informatie over het programma en om je op te geven zie de volgende link:
https://www.ivn.nl/provincies/utrecht/nieuws/meld_je_aan_voor_de_ontmoetingsdag_op_28_september/

Vacatures binnen IVN Amersfoort.

Werkgroep	Vacature	Hoeveel personen
Bestuur	Algemeen Bestuursleden	2
Werkgroep Kademuren schonen	Organisatie van deze activiteit	
Handen uit de Mouwen	Kunnen meer vrijwilligers gebruiken.	

Ben je geïnteresseerd om mee te helpen, neem dan contact op met de secretaris info@ivnamersfoort.nl

De volgende Vooruitkijker komt uit in de week van 23 september 2024.